

گزارش پروژه اول درس شبکه‌های کامپیوتری

آتیه آرمین (۸۱۰۱۹۷۶۴۸) – معین شیردل (۸۱۰۱۹۷۵۳۵)

کلاس server

در ابتدا و در تابع main برنامه، یک instance از سرور ساخته می‌شود. این سرور وارد تابع خواننده ی فایل کانفیگ می‌شود. در این تابع از فایل json اطلاعات خوانده می‌شوند. یک object برای هر یوزر ساخته می‌شوند و وارد یک بردار (vector) از یوزرها می‌شوند. پورت‌های کانال ارسال داده و ارسال دستورات نیز به همراه نام فایل‌هایی که محدودیت دسترسی دارند ذخیره می‌شوند. در نهایت وارد تابع start این سرور می‌شویم. در اینجا، دو سوکت روی پورت‌های مشخص شده در فایل کانفیگ ساخته می‌شود و منتظر اتصال کلاینت‌ها می‌مانند. به هر کلاینتی که اتصالش به هر دو سوکت accept شد، یک thread اختصاص می‌دهیم تا دستورات آن کلاینت را اجرا کنند. دو سوکت داریم که به ازای هر یک، یک file descriptor وجود دارد. آن‌ها را نیز به کمک یک struct به thread مخصوص آن کلاینت پاس می‌دهیم (به کمک cast کردن به void*). سپس در سرور منتظر ارسال یک دستور از سمت کلاینت می‌شویم و هر گاه دستوری وارد شد، به کمک instance ای از کلاس CommandHandler که در کلاس سرور وجود دارد، به آن دستور رسیدگی می‌کنیم. در نهایت نیز پاسخ متنی هر دستور را از طریق کانال دستور به کلاینت ارسال می‌کنیم و اگر کلاینت به واسطه آن دستور فایلی درخواست کرده بود، آن فایل را نیز از طریق کانال دیتا برای کلاینت ارسال می‌کنیم.

در تمام این مراحل، لاگ‌های مربوط به سرور از طریق تابع record_log موجود در این کلاس، ثبت می‌شوند و در انتهای کار، فایل سوکت‌ها بسته می‌شوند و thread های مشغول join می‌شوند و برنامه خاتمه می‌یابد.

کلاس client

در تابع main مربوط به کلاینت نیز یک instance از آن ساخته می‌شود. سپس پورت‌های اتصال را از فایل کانفیگ می‌خوانیم و وارد تابع start مخصوص کلاینت می‌شویم. سوکت‌های مربوط به آن را می‌سازیم و درخواست اتصال به سرور را می‌دهیم. سرور باید توسط یک ترمینال دیگر start شده باشد تا کلاینت بتواند به آن متصل شود. پس از برقراری ارتباط، دستوراتی که در ترمینال مربوط به کلاینت وارد می‌شوند از طریق کانال دیتا (کانالی که به کمک سوکت دیتا ساخته شده است) به سرور ارسال می‌شود و پاسخ متنی آن از همین کانال دریافت می‌شود و در ترمینال چاپ می‌شود. در صورتی که کلاینت درخواست دانلود فایلی را داشت هم این فایل را می‌تواند از کانال دیتا دریافت کند.

نحوه دریافت همزمان دیتا و پاسخ کامند‌ها نیز به این صورت است که از ۲ thread استفاده شده است. پس از کانکت شدن هر دو سوکت، به یک thread وظیفه دریافت محتوای فایل‌ها را می‌سپاریم که رشته ورودی را در یک بافر ذخیره می‌کند و در انتها این بافر را درون یک فایل جدید در کنار client.out ذخیره می‌کند. thread دیگر دستور‌ها را می‌فرستد و پاسخشان را دریافت می‌کند و در ترمینال چاپ می‌کند.

کلاس command handler

در این کلاس سعی بر این است که command هایی که کاربر وارد میکند، مدیریت شوند. این کلاس شامل ۲ متد command parser و handle و یک رشته command که دستور را نگه می‌دارد، یک بردار args که argument هایی دستور را نگه می‌دارد، آدرس server، آدرس client، یک Boolean برای اینکه بدانیم user ای وارد سامانه شده است یا نه و یک instance از کلاس login که امور مربوط به login را مدیریت میکند، است. ابتدا در تابع connect درون کلاس server، جداسازی command parser صدا زده می‌شود تا دستور وارد شده مشخص شود. در این تابع دستور فرستاده شده از سمت client، جداسازی می‌شود، اصل دستور در رشته command و argument های دستور در بردار args ریخته می‌شود. پس از اتمام کار این متد، در تابع connect در کلاس server، یک ساختار try-catch داریم که در آن تابع handle کلاس command handler صدا زده می‌شود و exception هایی که در این تابع فرستاده می‌شوند را می‌گیرد و به عنوان پاسخ به client می‌فرستد. در متد handle هم

یک ساختار try-catch استفاده شده است. در قسمت try مجموعه‌ای از if ها داریم تا تشخیص دهیم دستور اصلی چه دستوری است و بعد به ازای هر دستور عملیات مخصوص به آن انجام می‌شود.
دستور ها:

- User : این دستور همراه با یک username وارد می‌شود. سیستم باید چک کند آیا این username در سیستم وجود دارد یا نه. اگر وجود داشت منتظر ورود password میماند. اگر نه خطای Invalid username or password به client فرستاده شود. برای چک کردن درستی username از کلاس login و تابع find_username استفاده می‌کنیم.
- Pass : این دستور به همراه password وارد می‌شود. سیستم باید چک کند آیا password وارد شده با password کاربری که username آن وارد شده، یکی است یا خیر و اگر یکی بود user وارد سیستم می‌شود. دستور ورود به سیستم توسط تابع login در کلاس login انجام می‌شود.
- Pwd : این دستور برای یافتن دایرکتوری‌ای است که در آن هستیم. برای این کار از تابع system() استفاده می‌کنیم. این تابع برای پاس دادن یک command به command processor یا terminal است که سپس command را پس از اتمام برمیگرداند. در واقع اگر در ورودی این تابع، command ای که می‌توان در terminal زد را وارد کنیم، این تابع آن کار را برایمان در terminal انجام می‌دهد. در اینجا ورودی system() را >> temp.txt pwd داده‌ایم که این کار باعث می‌شود آدرس دایرکتوری‌ای که در آن هستیم را در یک فایل موقت می‌ریزد. سپس این فایل را باز می‌کنیم و محتوای آن را به عنوان exception برمیگردانیم. فایل temp.txt را پس از خواندن، remove می‌کنیم.
- Mkd : این دستور به همراه یک آدرس دایرکتوری وارد می‌شود. در این جا هم از تابع system() استفاده می‌کنیم و دستور mkdir -p <path> را به آن می‌دهیم. در اینجا تابع system این دایرکتوری را برای ما می‌سازد.
- Dele : این دستور دو حالت دارد. در حالت -f باید فایل مورد نظر که نام آن هم وارد می‌شود پاک شود. برای این کار دستور rm <filename> را به تابع system() می‌دهیم. در حالت دوم که -d است، باید دایرکتوری‌ای که آدرس آن داده شده است پاک شود. برای انجام این کار دستور rmdir <directory> را به تابع system() می‌دهیم و این کار برای ما انجام داده می‌شود.
- Ls : این دستور برای نشان دادن لیست فایل ها و فولدر هایی است که در دایرکتوری کنونی وجود دارند، است. برای این کار هم دستور >> temp.txt ls را به تابع system() می‌دهیم که باعث می‌شود نتیجه ls که لیست فایل ها هست را برای ما در فایل موقت temp.txt بریزد. محتوای این فایل را می‌خوانیم و آن را به عنوان exception برمیگردانیم تا به client ارسال شود. پس از خواندن از فایل temp آن را remove می‌کنیم.
- Cwd : این دستور مانند دستور cd در ترمینال عمل می‌کند. در اینجا نمی‌توانیم از تابع system() استفاده کنیم زیرا این تابع یک process درست میکند و دستور مورد نظر را اجرا می‌کند. در اینجا این دستور نتیجه‌ای نخواهد داشت که بتوانیم برگردانیم به همین دلیل استفاده از system() باعث می‌شود اتفاقی نیافتد. برای انجام این دستور از تابع chdir() استفاده می‌کنیم که ورودی دایرکتوری مورد نظر را می‌گیرد و دایرکتوری را به آن تغییر می‌دهد. در اینجا با یک چالش رو به رو هستیم. اگر دو client داشته باشیم که هر دو به یک server متصل هستند باید حواسمان باشد که با وارد کردن دستور cwd در یک client، دایرکتوری کنونی client دوم نباید تغییر کند. برای کنترل این چالش، دو مقدار server_path و client_directory را در کلاس commandhandler نگه می‌داریم. پیش از انجام تمام دستورات، دایرکتوری را به client_directory تغییر می‌دهیم. هنگام وارد کردن دستور cwd بدون ورودی به server_path، chdir انجام می‌دهیم. و برای انجام cwd با هر ورودی دیگری ابتدا یک chdir به client_directory و سپس chdir به دایرکتوری مورد نظر را انجام می‌دهیم و client_directory را با گرفتن pwd، update می‌کنیم.
- Rename : این تابع با دو ورودی from و to داده می‌شود. تابعی به نام rename استفاده می‌شود که نام قدیم و جدید فایل را می‌گیرد و نام را تغییر می‌دهد.

- **Retr** : این تابع برای دانلود فایل است و به همراه نام فایل مورد نظر می‌آید. فایل مورد نظر را ابتدا باز می‌کنیم و سپس توسط تابع `sendfile`، این فایل را به `client` می‌فرستیم. ورودی‌های این تابع، `file descriptor` سوکت داده‌ها، `file descriptor` فایل باز شده، جایی که می‌خواهیم فایل از آن جا خوانده شود و ساینز فایل است. در اینجا باید توجه داشته باشیم که اگر حجم فایل از میزان حجمی که کاربر می‌تواند دانلود کند بیشتر باشد، خطای مربوطه به عنوان یک `exception` برگردانده می‌شود. همینطور پس از دانلود فایل، حجم فایل از میزان حجم مجاز دانلود کاربر کم می‌شود.
- **Help** : این دستور برای نشان دادن نحوه استفاده دستورات است. برای این کار یک فایل `help.txt` در فولدر `server` قرار دارد. این فایل در این قسمت خوانده می‌شود و محتوای آن با `exception` باز می‌گردد تا به `client` ارسال شود.
- **Quit** : این دستور برای خارج شدن کاربر از سیستم است که توسط تابع `quit` در کلاس `login` انجام می‌شود. نکته قابل توجه این است که در ۳ دستور `retr`، `rename` و `delete` باید چک کنیم که آیا فایل مورد نظر جرو فایل‌های سیستم است یا خیر. اگر بود باید چک کنیم که آیا کاربر ادمین سیستم است یا نه. اگر بود می‌توانیم به کاربر اجازه دسترسی دهیم. برای آن کار از دو تابع `admin` در کلاس `user` و `in_system_files` در کلاس `command handler` استفاده می‌کنیم.

کلاس login

این کلاس برای انجام کارهای مربوط به `login` و `logout` است. در متد `find_username`، `username`‌ای که با دستور `user` وارد شده را پیدا می‌کنیم و آن را در `user object` درون کلاس `login` نگه‌میداریم. سپس در تابع `login` چک می‌شود که `password` داده شده با دستور `pass` با `password` کاربری که نگه‌داشته‌ایم یکی باشد. اگر بود `flag logged_in` مقدار `true` را می‌گیرد. در تابع `quit()`، `flag logged_in` مقدار `false` را می‌گیرد.

کلاس user

این کلاس `object`‌های مربوط به کاربران را ارائه می‌دهد و با خواندن مشخصات کاربران در ابتدای کار، برای هر یک از آن‌ها یک `object` از این کلاس می‌سازیم و در آن نام کاربری، رمز عبور، ادمین بودن یا نبودن کاربر و میزان حجم دانلود باقی مانده برای آن کاربر را نگهداری می‌کنیم. در صورتی که این کاربر فایلی را نیز دریافت کرد، به کمک تابع `reduce_download_size` حجم باقی مانده آن کاربر را کاهش می‌دهیم.